

## Sectorale Aanpak COVID-19, Dibevo-sector, winter 2022/23

Dibevo is dé landelijke brancheorganisatie voor ondernemers in de gehele gezelschapsdierenbranche. Het ledenbestand van Dibevo omvat ruim 1.400 bedrijven en bestaat uit fabrikanten/groothandels van/in dieren, dierbenodigdheden en diervoeders, im- en exporteurs van levende dieren, aquarium- en vijvervissen, dieren-, aquarium- en hengelsportspeciaalzaken, landwinkels, tuincentra met een dierenafdeling en dierverzorgende bedrijven waaronder dierenpensions, trimsalons en hondenuitlaatservices. Daarnaast is de beroepsvereniging ABHB (trimsalons) bij Dibevo aangesloten. Dit betreft in totaal circa 1.000 bedrijven. Naast het behartigen van belangen van bedrijven maakt Dibevo zich sterk voor het welzijn van gezelschapsdieren en het waarborgen van verantwoord handelen daarin. Kijk voor meer informatie over Dibevo op [www.dibevo.nl](http://www.dibevo.nl).

### Maatregelenladder

Voor de dierverzorgende sector behoort in 2022 een sectoraal plan ingediend te worden voor de winter 2022/23. Gevraagd is om de maatregelen uit dat plan - in voorkeursvolgorde - onder te verdelen in:

1. Preventiemaatregelen,
2. Preventie- en interventie maatregelen #1,
3. Preventie- en interventie maatregelen #2.

Het verschil tussen #1 en #2 is dat:

- #1 Juridisch niet-afdwingbare maatregelen en adviezen met oog voor maatwerk per sector en #2 juridisch afdwingbare maatregelen, meer generieke maatregelen o.b.v. sectorplannen;
- #1 Sectoren zelf maatregelen nemen (in de vorm van sectorspecifieke adviezen) en onder #2 de overheid en samenleving de maatregelen nemen op basis van sectorplannen. Overheid geeft aan dat maatregelen op dat moment nodig zijn. Hierbij zijn sectorplannen de basis.

### I. Preventiemaatregelen

1. **Ventilatie** is de facto geregeld. Contactmomenten zijn altijd minder dan 15 minuten. (Winkel)deuren staan/gaan regelmatig open en dicht. Dibevo verspreid regelmatig aanvullend en bij herhaling “basistips voor ventileren” onder de leden. Voor niet-doorstroomlocaties (zoals dierenpensions, trimsalons) is ventilatie op eenzelfde wijze als bij doorstroomlocaties in te vullen.
2. **Verruiming openingstijden voor doorstroomlocaties**, aangepast aan seizoenspatroon en winkeltipe<sup>1</sup>. Indien buiten wettelijk kader: Zie #2. Binnen wettelijk kader is de Winkeltijdenwet: 6 dagen per week tussen 6-22 uur en op zondag zoals aangegeven door gemeenten. Tevens **verruiming venstertijden** gevraagd om bevoorrading beter te kunnen spreiden i.c.m. vulploegen op vloer de ruimte te kunnen geven.
3. **Druktemeters** inzetten voor doorstroomlocaties en/of op andere wijze communiceren over de drukke en rustige momenten zodat klanten hier een betere keuze in kunnen maken. De retail geeft hierbij extra aandacht aan traditioneel drukkere momenten in het kalenderjaar.

<sup>1</sup> Niet elke winkel verruimt op elk moment de winkeltijden. Verkoopindex non-food oktober, november en december zijn respectievelijk 105, 106 en 120. Drukste verkoopdag is de zaterdag, dan de zondag en dan de donderdag/vrijdag. (Bron: Retail Insiders). Ook beschikbaarheid van medewerkers in de krappe arbeidsmarkt speelt een rol. Alleen de detailhandel wordt in de Dibevo-sector aangemerkt als doorstroomlocatie.

4. De ondernemingen versterken de **overheidscampagne** inzake het communiceren van **basismaatregelen**:  
Was vaak je handen, hoest en nies in je elleboog. Klachten? Blijf thuis en doe een test, haal een vaccin/booster of herhaalprik en het stimuleren van een gezonde leefstijl.
- II. Preventie- en interventie maatregelen #1 (sectorspecifieke adviezen, Juridisch niet-afdwingbare maatregelen)
5. Plaatsen van ‘**handpompjes**’/ **desinfectiezuil** bij de ingang van de ontvangsthallen.
  6. Plaatsen van een **spatscherm** voor de (ontvangst)balie.
  7. Indien van toepassing kunnen er **looproutes** aangegeven worden.
  8. Er kan voor niet-doorstroomlocaties (dierenpensions, trimsalons) gewerkt worden met een **reserveringssysteem**, waarbij het dier op afspraak door de huisdiereigenaar wordt gebracht en opgehaald.
- III. Preventie- en interventie maatregelen #2 (Juridisch afdwingbare maatregelen; overheid geeft aan dat maatregelen op dat moment nodig zijn)<sup>2</sup>
9. **Afstandsregel** (1 klant per 5 m<sup>2</sup> als invulling van “1,5 meter afstand houden”), afgeplakte vakken in ontvangstruimte waar congestie optreedt.
  10. **Mondmaskerplicht** voor medewerkers en klanten (mits RIVM-relevantie daarvan voor epidemiologie én gedrag wetenschappelijk gedegen onderbouwt). Belangrijk: Overheid maakt tijdig keuze voor FFP2 of chirurgisch, en geeft ook weer regels voor gebruik van compleet faceshield
  11. Oproep “**gericht winkelen/dienst afnemen**” (wat neerkomt op oproep tot beperking aantallen mensen dat – doelgericht – aankopen komt doen en het houden van afstand verder ondersteunt (kwetsbaren en kinderen mogen altijd met begeleider komen). Afstandsregel wordt mogelijk verder ondersteund door stoplichten/mandjes/karretjes.
  12. Voor de niet-doorstroomlocaties (dierenpensions, trimsalons) worden klanten niet meer binnengelaten en **het dier buiten het dierenpension en de trimsalon overgedragen**.
  13. Voor hondenscholen geldt tijdens lessen op locaties binnen en buiten **1 cursist per 10m<sup>2</sup>**.
- IV. Dwarsdoornijdende thema’s
- IV.1 Ventilatie
- Zoals aangegeven: ventilatie is inherent aan het zijn van een doorstroomlocatie.
  - Dibevo verspreidt aanvullend en bij herhaling “basistips voor ventileren” onder de leden
- IV.2 Gedrag en communicatie
- Druktemeters inzetten en communiceren over de drukke en rustige momenten door winkels en in winkelgebieden
  - Versterken van de **overheidscampagne** inzake het communiceren van **basismaatregelen** op (winkel)voordeuren

### IV.3 Kwetsbaren

- Er is altijd een terugvaloptie en dat is online. Kunnen zelf of via bestaande structuren in verpleging of mantelzorg bestellen.
- We communiceren over de drukke en rustige momenten
- We communiceren actief de aanbevelingen “*Winkelen voor mensen met een beperking*”, zoals overeengekomen met o.a. het College voor de Rechten van de Mens. (zie de bijlage)

## V. NIET te verkiezen preventie- en interventie maatregelen en motivatie

Onderstaande mogelijke maatregelen steunt de Dibevo niet, waarbij genummerd is beginnend met het kleinst mogelijke draagvlak. Elk van deze maatregelen heeft een directe negatieve impact op het dierenwelzijn, de omzet en kosten van een onderneming.

1. Lockdown / Sluiting met alleen Click & Collect en/of Kopen of Afspraak enzovoort. Deze maatregelen zijn nooit proportioneel gezien de zeer lage mate waarin deze bedrijven bijdragen aan verspreiding, in relatie tot de zeer forse impact op de omzet/kosten die niet op een andere wijze te compenseren zijn.
2. Coronatoegangsbewijs (CTB) (of registratie/gezondheidscheck): Is niet effectief noch proportioneel als én hygiënemaatregelen én afstand én mondklappers al zijn geplaatst. Leidde in landen als Duitsland tot meer dan 30% minder bezoekers. Discrimineert verder tussen ‘gevaccineerde’ en ‘niet-gevaccineerde’. Is daarnaast niet te handhaven aan de deur door overheid.
3. Geen aparte ouderenuurtjes of minder winkelingen, omdat beiden bewezen niet effectief zijn. Het vergroot juist de drukte op de andere momenten. Door het aangeven van drukte per tijdstip kan iedere consument zelf een verstandig besluit nemen. Verder is internet 365/24/7 open.
4. Beperking van openingstijden. Leidt per definitie tot minder spreiding en meer spreiding is juist essentieel.
5. Maatregelen waarbij een wettelijk onderscheid tussen soorten winkels worden gemaakt. Branches binnen de detailhandel mogen altijd zelf meer specifieke, strengere maatregelen overeenkomen als dit geen wettelijk beletsel heeft. Bijvoorbeeld via aanvullende eigen brancheprotocollen.
6. Maatregelen die alleen in Nederland gelden en niet met buurlanden zijn afgestemd waardoor er sterke grenseffecten optreden wat nadelig is voor ondernemers in Nederland.
7. “Ondernemers die handhaven”: Burgers houden zich aan overheidsvoorschriften, ondernemers helpen door hen actief daarop te wijzen én door zorgen voor naleving afspraken door medewerkers, maar (lokale) overheid is verantwoordelijk voor de handhaving van juridisch afdwingbare maatregelen, voorschriften en het gedrag van burgers.
8. “Vervoersbewegingen” kunnen niet meer als plat meetinstrument worden gebruikt.

### Specifiek geldt dus nog het volgende voor:

- I Landwinkels: valt onder de categorie dierspecialzaak en is dus essentieel.
- II Dierenpensies: geen fysieke contacten: brengen en ophalen aan de voordeur, althans via een speciaal loket.
- III Trimmers: idem, geen fysieke contacten, immers brengen en halen aan de voordeur

**Samenvattend** met bovenstaande maatregelen is de gehele Dibevo-sector afgedekt.

## Bijlage: 'Winkelen voor mensen met een beperking'

De coronamaatregelen zijn noodzakelijk, maar pakken voor mensen met een beperking soms vervelend uit. Vaak heeft dat te maken met onvoldoende kennis over en weer over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de klant en winkelier. Bijna altijd kunnen deze situaties voorkomen worden door met elkaar in gesprek te gaan. Op basis van de knelpunten en oplossingen die via gehandicaptenorganisaties en meldpunten zijn binnengekomen, volgen hieronder een aantal concrete tips/handreikingen ter aanvulling op de richtlijn:

### Beleid rond karretjes en mandjes

Eén karretje of mandje per persoon is een effectieve interventie maatregel om de hoeveelheid klanten in de winkel te reguleren (#2). Denk er wel aan dat niet iedereen een karretje kan duwen of een mandje kan dragen. Weiger deze mensen dan niet de toegang maar kijk samen naar een praktische oplossing.

### Begeleiding

Sommige mensen hebben een begeleider nodig om naar de winkel te kunnen. Denk bijvoorbeeld aan mensen met lichte dementie. Vraag daarom als mensen met z'n tweeën binnenkomen vriendelijk wat hier de reden voor is. Als klant helpt het ook om even vooraf bij de winkelier te melden dat je samen naar binnen gaat. Wanneer er sprake is van (een noodrem-maatregel) 'winkelen op afspraak', reserveren de klant én begeleider ieder een eigen tijdvak.

### Mensen met een visuele beperking

Pijlen en andere markeringen op de vloer zijn voor mensen met een visuele beperking niet altijd goed te zien. Maak daarom bijvoorbeeld gebruik van opvallende en contrastrijke tape voor lijnen en pijlen. En denk bij eventuele afzettingen in de winkel ook aan een goede zichtbaarheid en voelbaarheid voor blinde mensen.

### Spat- en kuchschermen en visuele beperking

Deze doorzichtige schermen zullen vaak niet gezien worden door mensen met een visuele beperking. Denk bijvoorbeeld aan schermen in de looproute of bij de toonbank waar een opening is om iets aan te geven of voor de betaalautomaat. Met contrastrijke tape kun je de randen beter zichtbaar maken.

### Spat- en kuchschermen en auditieve beperking

Plexiglas biedt bescherming aan klant en medewerker. Bedenk daarbij wel dat de ruim 700.000 slechthorende mensen hierdoor meer moeite kunnen hebben om de ander te verstaan. Houd als medewerker rekening met de verstaanbaarheid en maak als klant kenbaar als je het niet goed kan verstaan.

### Hulphonden

Hulp- en assistentiehonden zijn altijd toegestaan in de winkel.

### Rustigere winkelmomenten voor mensen met hoog gezondheidsrisico

Informeert je klanten over de rustige winkelmomenten, zodat zij zelf een afweging kunnen maken over het moment van winkelen.